

Cena ogłoszeń na 1-ej stronie wiersza petitowy mk. 2,00 na III-ej stronie — mk. 1,50 na IV-ej stronie — 0,75 f., nadosłane na wiersz garmentowy — mk. 2,50, Drobne ogłoszenia po 10 fen. na wyraz. Załączenia po mk. 7,50 od tysiąca.

Redakcja i Administracja mieszczą się pod Nr 4-y m. przy ul. Starososnowieckiej w Sosnowcu.

Adres dla listów i depozytów: „Iskra”, Sosnowiec.

Prenumerata wynosi: 2 od czerpnieniem rocznie mk. 30,00 — półrocznie mk. 15,00 — kwartalnie mk. 7,50 — miesięcznie mk. 2,50 z przesyłką pocztową 2 m. 50 f., miesięcznie. Cena numeru półrocznego — 20 fen.

Redakcja otwarta od 8 rano do 7 wiecz. — Rękopisów nadanych redakcji nie zwraca.

Oddziały własne w Będzinie ul. Małachowskiego 9, w Dąbrowie ul. Sienkiewicza Nr 6

ISKRA

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

Od 29 do 5 maja 1919 r.

Wyspa potępieńców

sensacyjny dramat w 5 cz. z życia skazańców, ze słynną duńską artystką

Ebba Thomsen

w roli głównej.

UWAGA. Dla dzieci i młodzieży wejście wzbronione.

KINO

Zacisze

TEATR
KINO - OAZA
w Sosnowcu.

Program Nr. 37.

Dla dzieci i młodzieży wstęp wzbroniony.

Od 29 kwietnia 1919 roku.

Kasetka w Banku Centralnym.

Nad program.

Nad program.

Konferencja Pokojowa w Paryżu

zdjęcia z natury.

Ostatnie wypadki w Berlinie.

Od wtorku 29 kwietnia do 4 maja włącznie. — Wstęp dla dzieci dozwolony!!
Włoski obraz firmy „Cines” — sensacyjny dramat cyrkowy w 6 cz. p. t.

Tajemniczy arlekin

Pierwszy raz w Sosnowcu wystąpi najslawniejsza humorystka polska **LOLA PATRONI** ze swoim własnym bogatym repertuarem. —

KINO

Sfinks
w Sosnowcu.

Dr. ANDRZEJ HEJMAN

chor. uszu, nosa i gardła
SOSNOWIEC, Kociątaja Nr 10
(Mikolajewska)
od 4 — 6 pp.

Dentysta
J. Szatensztein

powrócił.

GODZINY PRZYJĘĆ:

od 10—11 i od 3—6 po poł.

Leczenie zębów, plombowanie
wprawianie zębów bez podnie-
bienia, złote korony.

ul. Modrzejowska Nr. 3.

Marek 200 nagrody

wypłaci się w magazynie Kom-
panji Singer w Będzinie zna-
larczy portfelu z dedykacją To-
warzystwa L'Urbaine wraz z do-
kumentami. Zawartość pienią-
ża portfelu należec będzie rów-
nież do znalazcy.

Sobota, 3-go maja

Sobota, 3-go maja

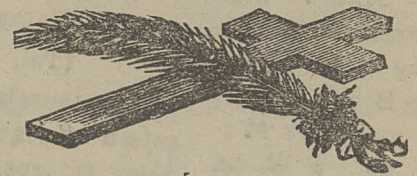
Projektowane poświęcenie sztandaru
straży ogniowej ochotniczej w Sosnowcu

w niedzielę, dnia 4 maja, z przyczyn nieza-
leżnych od zarządu,

odbędzie się w sobotę, dnia 3-go maja,
z tymże programem.

Instytucje, które otrzymały zawiadomienia,
proszone są o poprawienie daty w zaproszeniach.

Uczcijmy dzień 3-go Maja.

ś. p.

Walenty Wolek-Wojko

obywatel m. Sosnowca,

po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakra-
mentami, zmarł w d. 29 kwietnia 1919 r. przeżywszy lat 73.

Wyprowadzenie zwłok z domu przy ul. Starososno-
wieckiej Nr 58 na miejsce wiecznego spoczynku nastąpi
w d. 1 maja, t. j. we czwartek, o godz 5 po południu.

Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych, przy-
jaciół i znajomych

Zona, synowie, córki i rodzina.

DOM HANDLOWY

ZDZISŁAW RYLSKI, Częstochowa, Aleja 20.

Skład samoczynnych instrumentów muzycznych (walcowne w
i elektrycznych).
Canniki, certy i t. d. na żądanie

Do naszych przyjaciół.

Pismo nasze w ostatnich czasach, jak to czytelnicy sami osądzić mogą, zaczęło się rozwijać bardzo pomyślnie. Nie szczędziłem ani pracy, ani pieniędzy, byle tylko pismo rozwinąć i uczynić je pożytecznym dla społeczeństwa.

Dziś stanąłem nad przepaścią: wszystkie środki i zasoby redakcji zostały wyczerpane, a jednocześnie pracownicy drukarni zażądali 33 proc. podwyżki, co stanowi około 800 mk. tygodniowo.

Jak wzrastają wydatki pisma, czytelnicy mogą osądzić z następującego porównania: po powrocie z niewoli mojej, w czerwcu r. 1917, wypłata tygodniowa wynosiła mk. 300, a kg. papieru kosztował 80 fenigów. Obecnie wypłata tygodniowa wynosi mk. 2550, a funt papieru kosztuje 1 mk.

Budżet miesięczny „Iskry” sięga już dziś 20 tys. marek i powiększenie go dalsze jest niemożliwe.

Sytuacja stała się rozpaczliwą i, jeżeli nie znajdzie się ktokolwiek życzliwy, by przejął wydawnictwo lub zechciał udzielić mi pożyczki 15 — 20 tys marek, które zwrócone zostaną w ciągu roku, zmuszony będę „Iskrę” zawiesić.

Ufam i wierzę, iż między przyjaciółmi pisma znajdą się ludzie zamożni, którzy ocenią należycie moją pracę i zechcą przyjść mi z pomocą. Jeśli mię spotka zawód, to ostatni numer „Iskry” ukaże się w piątek, d. 2 maja.

Redaktor i wydawca „Iskry”

W. Monsiorski.

Prasa warszawska o odezwie wileńskiej.

Odezwą naczelnika Piłsudskiego, z powodu której Związek ludowo-narodowy wystąpił w sejmie z interpelacją spotkała się z ostrą krytyką prasy warszawskiej.

Najostrzej wystąpiła „Gazeta Warszawska“.

Na rogach ulic w Wilnie — pisze „G. W.“ — rozlepiono odezwy w czterech językach: polskim, litewskim, białoruskim i żydowskim. Czytają tę odezwę wileńscy polacy i oczem swoim nie wierzą.

Jak to? więc Polska nie uważa ich za swoje dzieci, traktując ich jako mieszkańców byłego wielkiego Księstwa Litewskiego, którym zapewnia obronę ich języka i wiary? Jakto? więc Matka Boska Ostrobramska nie jest dla Warszawy taką świętością, jak Matka Boska Częstochowska dla Wilna, a język Mickiewicza, który się w Wilnie na wieścza narodowego wychował, nie jest już językiem Warszawy?

Było Księstwo Mazowieckie, było i wielkie Księstwo Litewskie. Ale krwawą ofiarą Mazowsza i Litwy została obroniona i odzyskana Polska wolna, wspólnie ukochana. Jednakże ona tu i tam maclerzą. Dlaczegoż w wielkiej chwili wyzwolenia nie pędzi jej drogie imię, które zjednoczyłoby od razu serca tych, którzy z odsieczą przybyli i tych, którzy ich z gorącą modlitwą oczekiwali.

Zapewne, że nie sami polacy mieszkają w Wilnie. Jest dużo Żydów i znikomy odsetek Litwinów i Białorusinów.

Nie brak też w Warszawie Żydów, Niemców i innych nacji, ale czy nie byłoby ziewaniem dla Warszawy, gdyby ktokolwiek wydawał do niej odezwę, stawiając wszystkie te nacje równorzędnie, nie wyróżniając polaków, jako nadających ton życiu całemu? W roku 1915, kiedy hr. Pfeil na czele wojsk niemieckich wkroczył do Wilna, wiedział, czym mieszkańców miasta ujął i w pierwszej odezwie nazwał gród Mickiewicza „perłą korony polskiej“.

Zaniepokojenie też, pisze dalej „Gazeta Warszawska“, wywołało odsunięcie od Wilna dywizji litewsko-białoruskiej, pozostającej obecnie pod rozkazami generała Szeptyckiego i zakaz werbowania do niej w Wilnie. Na wodza wojsk powołano generała Rydza Smigłego, a prawo werbunku przyznano jedynie polskiej organizacji wojskowej.

Odezwą komendanta Piłsudskiego traktująca Wilno i b. W. Ks. Litewskie, jako kraj obcy, zdaje się przesądzać przyszłość ziem odzyskanych, w duchu sprzecznym z uchwałą sejmową, która orzeka włączenie do państwa polskiego polskich części Litwy ze stolicą Wilem.

Być może jednakże, jak to niektórzy objaśniają, że odezwą jest tylko dowodem nieudolności tych, którym zradagowanie

jej polecono. Pod odezwą podpisany jest wogóle tylko Józef Piłsudski.

Nie wiemy nic, pisze dalej „Gazeta Warszawska“, czy działał on jako naczelnik państwa Polskiego, czy też jako wódz naczelny.

Pismo domaga się w końcu bezwzględnego wyjaśnienia tej sprawy i daje wyraz nadziei, że rozpoczynający swe obrady sejm zajmie się natychmiast sprawą Litwy.

Przypuszczenie „Gazety“, jak wiemy, sprawdziło się i nad odezwą toczyły się gorące debaty.

Obrady sejmowe.

Warszawa, 30 kwietnia.
(Tel. P. A. T.)

Na wczorajszym posiedzeniu sejm Związek ludowo-narodowy interpelował w sprawie odezw Piłsudskiego do mieszkańców byłego Wielkiego Księstwa Litewskiego.

Uchwalono ustawę o obywatelstwie lewego brzegu Wisły od ujścia Potoku Kosielskiego do Zawiehostu; ustawę organizacji ministerjum robót publicznych oraz wnoski komisji aprowizacyjnej o natychmiastowym wprowadzeniu wolnego handlu ziemniakami we wszystkich dzielnicach Polski i o utrzymaniu do 15 sierpnia dotychczasowego systemu śledzenia kontyngentów zbożowych.

Następnie odrzucono nagłość wniosku Daszyńskiego o ustanowieniu święta 1-go maja (1 socjalistyczna burza); uchwalono jednogłośnie ustawę o ustanowieniu święta narodowego 3-go maja, uchwalało nagłość wniosku Witosa i nagłość wniosku Związku ludowo-narodowego w sprawie Wilna.

Następne posiedzenie w piątek rano.

Kronika.

KALENDARZYK.

Dziś w czwartek 1 b. m. Filipa i Jakóba.

Jutro w piątek 2 b. m. Zygmunta.
Wschód słońca g. 4 m. 33.
Zachód „ „ g. 7 m. 23

Asygnaty Polskiej Pożyczki Państwowej

Dziś, dnia 1 maja 1919 r.

nabywać można (po potrąceniu procentu):

100	markowe, koronowe, rublowe	za 97,50
500	„ „ „	za 487,50
1000	„ „ „	za 975,00
5000	„ „ „	za 4875,00
10000	„ „ „	za 9750,00

Z Sosnowca.

W sprawie 1 maja Związek robotniczy narodowy wydał okólnik, którego treść jest następująca:

„Komuniści przygotowują na dzień 1-go maja szereg wystąpień o charakterze rewolucyj-

nym. Organizacje N. Z. R. powinny przeciwstawić się takim wystąpieniom i nie dopuścić do zaburzeń antypaństwowych.

N. Z. R., nie biorąc udziału w „święcie“ 1-go maja, stoi na stanowisku, że nikt nie ma prawa zmusić robotników innych przekonań do zaprzestania pracy dla uczczenia partyjnego.

Przeciw terrorowi należy za protestować.

Z drugiej strony — nie należy zmuszać nikogo, by w tym dniu pracował.

Wolać przekonani powinni być przedewszystkiem przez robotników zachowana.

Pogadanka w „Gospodzie“. Wyznaczona na 27 b. m. pogadanka w „Gospodzie“ mieszczńskiej nie odbyła się, gdyż za broniła jej policja z powodu niewyjadania na to pozwolenia. O pozwolenie to zarząd Gospody zwrócił się i zamierza urządzić owa pogadankę w dniu 4 maja b. r. o 4 po południu.

Wielki koncert. Zapowiedziany na dzień 3 maja w teatrze zimowym wielki koncert na rzecz Gospody dla żołnierza obudził wśród ogółu ogromne zainteresowanie. Uliczonymi utworzone dziesiątki Chopina, Liszta w interpretacji prof. Raczkowskiego, pozatym w koncercie bierze udział znaną śpiewaczka, p. Strokowska Farjaszewska, oraz klasyczna tancerka, Nina Dolńska. Komitet, zarządzający koncert, obiecuje nam deklamacje.

Piękny program i cel mówią za siebie. Nie wątpimy też, że w księgarni W. Regulskiej, gdzie sprzedawane są na ten koncert bilety, tychże wszystkie będą rozbrane.

Przykre stosunki. Pod takim tytułem zamieściliśmy za pismami łódzkimi podaną przez prasę wielkopolską wiadomość o tym, że bez łapówki nie można dostać wagonów pod węgiel dla Poznania.

W redakcji naszej zjawiał się p. Preuschiff (polsk) przedstawiciel Wielkopolski w Zagłębiu przy wysyłaniu węgla i świadcząc, że węgiel z Zagłębia wysyłany jest do Poznania regularnie i bez żadnych łapówek. Gdyby ktokolwiek poważał się żądać łapówki, to p. P. nia omieszkałby o tym powiadomić kogo należy.

Oświadczenie to zamieszczamy z prawdziwą przyjemnością, świadcząc ono bowiem, że wieści o korupcji kolejarzy przy najmniej w stosunku do Zagłębia są mocno przesadzone.

Zatrzymany szmugler. Nad strażnik straży skarbowej, Falkiewicz, 29 kwietnia, o godzinie 8 wieczorem w okolicy Radochy, zatrzymał trzy kobiety, a mianowicie: Władysławę Słocińską, Stanisławę Słocińską i Zofię Musłowską niosącą 40 funtów słoniny. Kobiety te chciały przejść granicę w okolicach Radochy. Nazajutrz, t. j. 30 kwietnia, o 6 i pół rano, w tym samym miejscu nadstróżnik Falkiewicz zatrzymał Janinę Polkowską, przy której znaleziono 30 funtów słoniny. Pytanie dlaczego Radocha jest wybranym miejscem dla wszelkiego rodzaju przemytników?

Nadmienić jeszcze wypada, że wszystkie zatrzymane kobiety miały słoninę ukrytą pod gorsetami i sukniemi.

Straż kolejowa z d. 28 b. m. przeszła pod zawiadywanie ministerjum wojny. Zarządzenie to przyjęć należy z uznaniem.

Nie przemycać! Komunikujemy nam, iż dziś na granicy znów zabite zostały 2 przemytniczki, słazaczki, które miały zamiar przynieść słoninę na Śląsk.

Do stałych przemytniczek, ułatwiających „szmugiel“ żywności, w szczególności — słoniny, za granicę, należą mieszczkanki dzielnicy Sosnowo-wieckiej: M. Jódowa, W. Łelka i Wiśniewska. Przechwalają się one, że „z tego żyją“, jak gdyby uszanowanej możności narobkowania i pracy już u nas nie było.

S. utno tel...

Walka z lichwą. Działalność Urzędu walki z lichwą i spekulacją w Będzinie, niżej wskazani właściciele sklepów i hoteli za nieostowienie się do rozprowadzenia. Uzędu o ujawnienie cennika w sklepach i hotelach zostali zasądzeni na następujące grzywny:

- 1) Ryfa Łander, Będzin, ul. Kofłataja nrk. 50.
- 2) Elkan Erdynowski, Sosnowiec, ul. Modrzejowska Nr. 33 mk. 500.
- 3) Józef Laekoszyński, Sosnowiec, Starososnowiecka Nr. 80, mk. 1000.
- 4) Leopold S. Ibraine, Będzin, ul. Kofłataja Nr. 80, mk. 100.
- 5) Frymer Markowicz, Będzin, ul. Kofłataja Nr. 38, mk. 100.
- 6) Jan Sankiewicz, Będzin, ul. Kofłataja nrk. 300.
- 7) Grajaer Szuster, Będzin, ul. Cieladska Nr. 9, mk. 150.
- 8) Marja Siwiewska, Sosnowiec, ul. Teatralna Nr. 3, za sprzedaż wiopowisły po cenach wygórowanych i nieujawnienie cen mk. 400.
- 9) Marja Dawidowicz, Sosnowiec, ul. Modrzejowska Nr. 47, mk. 200.
- 10) Tauba Krauze, Dąbrowa, ul. Sobieskiego Nr. 7, mk. 100.
- 11) Manula Zingerman, Sosnowiec, ul. Szerowska, mk. 200.
- 12) Szymon Drekel, Będzin, ul. Kofłataja 14, mk. 250.
- 13) H. rat Dawid Przerowski, Będzin, Stary Rynek, mk. 300.
- 14) Wilhelm Kamiński, Sosnowiec, ul. Warszawska Nr. 14, mk. 100.
- 15) Plakus Mandlowicz, Sosnowiec, ul. Modrzejowska Nr. 39, mk. 50.
- 16) Wiktor Wiener, Sosnowiec, ul. Modrzejowska Nr. 32, mk. 25.
- 17) Israel Horowicz, Sosnowiec, ul. Policyjna Nr. 14, mk. 100.
- 18) Golda Grünbaum, Sosnowiec, ul. Warszawska Nr. 10, mk. 100.
- 19) Tomasz Koniczny, Sosnowiec, ul. Fabryczna Nr. 16, mk. 100.
- 20) Chawa Dońska, Sosnowiec, ul. Modrzejowska Nr. 28, mk. 25.
- 21) Franja Szwerc, Sosnowiec, ul. Policyjna Nr. 18, mk. 100.
- 22) Eljasz Olmer, Sosnowiec, ul. Modrzejowska Nr. 32, mk. 25.
- 23) Ajzib Najman, Sosnowiec, ul. Modrzejowska Nr. 26, mk. 100.
- 24) Józef Guterman, Sosnowiec, ul. Modrzejowska Nr. 39, mk. 50.
- 25) Elzel Hampel, Sosnowiec, ul. Modrzejowska Nr. 38, mk. 25.
- 26) Marjan Preisosen, Sosnowiec, ul. Modrzejowska Nr. 40, mk. 25.
- 27) Moszek Nuer, Sosnowiec, ul. Modrzejowska Nr. 38, mk. 100.
- 28) Z. Ibrstein, „hotel Polska“, ul. Targowa Nr. 12, mk. 200.
- 29) Golda „hotel Central“, ul. 3-go Maja, mk. 500 lub 2 tygodnie aresztu.
- 30) Mendel I. gster „Hotel“ Sosnowiec, ul. Modrzejowska Nr. 5, mk. 100.
- 31) Elsie „hotel Warszawska“, Sosnowiec, ul. 3-go Maja, mk. 300.
- 32) Gosek Szosopa, Będzin, ul. Cieladska Nr. 2, mk. 100 lub 7 dni aresztu.
- 33) Merkwoloz I. ok L. j. Będzin, Kofłataja Nr. 8, mk. 100 lub 7 dni aresztu.

Hale targowe.

W № 93 „Iskry“, z dnia 25 kwietnia b. r. ukazał się list w sprawie targów, podpisany przez „Osserwatora“. W liście tym uskarża się autor, że do tej pory w Sosnowcu nie zaprowadzono stałych targów, na których sossnowiczanie mogliby zaopatrzyć się w artykuły pierwszej potrzeby, przez co muszą przepłacać pośrednikom, skupującym żywność wprost od włościan.

Nie wiem, czy sprawa zaprowadzenia takich targów w poszczególnych miastach Zagłębia jest dziś aktualna. Co znaczą wogóle takie targi? Jest to przeżytek średniowieczny. Takie ołbrzymie i ruchliwe centrum, jak Zagłębie, powinno posiadać nie targi, wyznaczone w jakiejś die tygodnia, lecz stałe hale-targowe na wzór warszawskich, tak zwanych „za żelazną bramą“, gdzie bez przerwy odbywał się handel nie tylko artykułami żywnościowymi, lecz i innymi.

My nie możemy liczyć na to, że okoliczne, dość biedne wiośskie rolnicze dostarczą nam dostatecznej ilości produktów spożywczych. Tego, co dowiozą z pobliza, nie starczy nawet dla trzeciej części ludności Zagłębia, które zawsze lwią część prowiantów sprowadzało nie tylko z dalszych okolic kraju, ale nawet z Litwy, Rosji.

Naturalnie, hale targowe, o których wspominałem, musiałyby stać gdzieś pośrodku Zagłębia, a budowę ich można by zacząć dopiero po zaprowadzeniu wygodnej, taniej i szybkiej komunikacji, t. j. tramwajów.

My nie możemy wracać się wstecz i zaprowadzać takich targów, jak sobie tego życzy autor listu, zamieszczającego w „Iskry“ z dnia 25 kwietnia; takie targi udają się tylko w prowincjonalnych, czysto rolniczych miasteczkach Polski, do których po nadmiar produktów wiejskich zjeżdżają się agenci z większych miast Polski. Jak już wspominałem, nadmiaru takich produktów Zagłębie mieć nie może, dowodem czego — gęstość zaludnienia.

Gdy stają takie hale targowe, to nie trzeba już ogłaszać o dniu targów; wszyscy tam zajeżdżać będą, by spieniężyć lub kupić towar. I wieśniaka tam nie braknie.

Wogóle w przyszłości, zapewne, miejsce jarmarków i różnych innych targów, przynajmniej w większych środowiskach, zajmą urządzone w pewnych okresach czasu, wystawy rolnicze, które już przed wojną dość gęsto tu i owdzie się odbywały; są to też pewnego rodzaju jarmarki, ale mające tę zaletę, że wpływają na rozwój i udoskonalenie wytwórczości naszych rolników.

Dajmy jaknajszybciej do zaprowadzenia tak pożądanej komunikacji tramwajowej, a wtedy wybudujemy obszernie hale targowe. Każda gospodyni będzie mogła w przeciągu 15—20 minut uskutecznić swoje zakupy w halach. I co za rozmaitość! Przejazdka tramwajem; w samych halach — zgiełk, ruch; najrozmaitsze towary — wszystko tanio, bo tak bliska konkurencja, że handlarz nie może ciągnąć „paska“.

Lecz by mieć tę wygodę, trzeba zbiorowego wysiłku, wysiłku całego Zagłębia. I ja, przykładem „Osserwatora“, apeluję do pp. radnych miast i gmin Zagłębia, aby jaknajśpieszniej porozumieli się celem stworzenia jakiegoś jednolitego przedstawicielstwa Zagłębia, któreby już zaczęło dzia-

łać i starło się o subwencje rządowe na niezbędne urządzenia w Zagłębiu, by nie jakieś drobne „targi”, ale potężne hale targowe stanęły, do których ze wszech stron Zagłębia prowadziłby tramwaje.

K. O.

Z Będzina.

W sprawie waluty W poniedziałek, 28 b. m., w gmachu powiatu, w obecności przedstawicieli przemysłu górniczego, robotników, urzędu górniczego, inspektora pracy i komisarza rządowego odbyło się posiedzenie w sprawie ujednostajnienia waluty na terenach b. okupacji austriackiej. Po długich dyskusjach, aby wprowadzić walutę markową, zebrani postanowili wysłać delegatów do Warszawy, celem ostatecznego załatwienia tej kwestji u odnoszących władz.

Dodatkowy pobór. W dniu 26 b. m. odbył się dodatkowy pobór rocznika 1898 r., mieszkańców m. Będzina. Nasi „neutralni” stawili się dość licznie, bo na 185, przybyło 5.

Jak nasi „neutralni” potrafią oszukiwać władze, niech posłuży fakt wczorajszy. Przyprawiono do tutejszego komisariatu 4 żydów w wieku popisuowym, którzy usiłowali przejść granicę. Przy sprawdzeniu dowodów legitymacyjnych (paszportów) trudno było ustalić wiek, gdyż tak nie-szczęśliwie wypadło, że wiek albo był wydarty, albo wypalony papierosem (niechcący), data zaś urodzenia wyszkrobana i wypisana inna. Po spisaniu protokołu sprawę przesłano sędziemu śledczemu a właścicieli „nie-szczęśliwie” podartych paszportów osadzono pod kluczem.

Pożyczka państwowa. W tutejszym banku handlowym w ostatnich czasach pokup pożyczki państwowej wzmożł się nieco. Ogółem do dnia dzisiejszego nabyto pożyczki około 900 tysięcy marek.

Echa aresztowań. Aresztowani przed świątami: Krzymowski, Zofia Malawa, Jakób Malawa, Blok Wiadysław, Ożóg Krzyżan i Plesner Józef za przewrotną działalność na podstawie uchwały o stanie wyjątkowym, skazani zostali administracyjnie na więzienie na cały czas trwania stanu wyjątkowego i wysłani zostali do więzienia piotrkowskiego.

Na zasadzie tegoż stanu i na cały czas jego trwania osadzony został w więzieniu piotrk. za przemyślnictwo Abraham Selinger.

Zajście. Wczoraj przed południem do cukierni „Polonia” weszło 4 poborowych w celu napicia się herbaty. Znajdujący się w lokalu cukierni żydzi, na widok rekrutów, zaczęli wołać „won z nimi”. Oburzani podobnym zachowaniem się żydów rekruci, zamierzali wymierzyć arogantom doraźną sprawiedliwość. Podczas zobopólnego szmatania się, znajdujący się w cukierni Sztalier, właściciel biura pisania próśb, porwał za drąg okuty do zamykania zelużji i poranił kilku rekrutów. Na krzyki bitych wbiegła policja i krawkiego Sztaliera osadzili pod kluczem.

Dodać należy, że cukiernia „Polonia”, pomimo nazwy „Polonia” nie jest polską, lecz żydowską.

Wobec tyfusu. Komisarz pełnomocny będziński wydał następujące rozporządzenie:

„Wobec silnej epidemji tyfusu plamistego i powołując się na art. 7 dekretu 184, w przedmiocie zwalczania chorób zakaź-

nych z dnia 7 lutego r. b., zabraniam czasowo aż do odwołania i uspokojeniu się epidemji:

1) handlu szmatami;
2) handlu starym ubraniem, o ile nie zostało ono uprzednio zdezynfekowane w odpowiednich zakładach dezynfekcyjnych, które po dokonaniu dezynfekcji stemplują je specjalnym stemplem, stosownie do wydanych uprzednio wskazówek w tej kwestji; handel starym ubraniem bez powyższego stempla jest najsurowiej wzbroniony;

3) handlu domokrajnego tytulami artykułami, które łatwo kupować można w odpowiednich sklepach, a więc: pieczywem, mięsem, wędlinami, mąką, owocami i t. p., jak również mydłami, pastami i innymi przedmiotami codziennej potrzeby.

Handel artykułami spożywczymi, donoszonymi ze wsi do miasta (mleko, jajo, ser, masło) na razie jest dozwolony.

Winni niewykonania powyższego rozporządzenia podlegać będą karze do 500 mk. lub aresztu do 3 miesięcy.

Z G. Śląska.

Mordowanie jeńców. W czwartek ubiegły jeńcy rosyjscy w obozie w Parahimiu zbuntowali się skutkiem morzenia ich głodem. Wojsko użyło broń, przy czym zabito 8, a rannono ciężko 17 jeńców.

Pisma nie wyszły. W poniedziałek z powodu strajku w elektrowni w Chorzowie pisma katowickie dla braku prądu nie wyszły. Strajk w Chorzowie trwał od soboty poprzedniej do poniedziałku. W sobotę i w niedzielę w Katowicach panowała ciemność, tramwaje stały. Obecnie elektrownię obsadziło wojsko.

400 dyrektorów i urzędników na G. Śląsku zostało wyrzuconych siłą z fabryk i kopalni przez bolszewików. Donosi o tym „Arbeitsgeber” (№ 9).

Strajk na G. Śląsku szerzy się gwałtownie. W okręgu gliwickim, zabiskim nie pracują ani kopalnie, ani huty. Nie czynane są również tramwaje.

Robotnicy domagają się zalesienia „granzschutzu”.

Apel G. Śląska do koalicji wobec gwałtów niemieckich.

Polska partja socjalistyczna na Górnym Śląsku powzięła następujące uchwały:

Delegaci i przedstawiciele polskiej partji socjalistycznej zaboru pruskiego, zebrani na zjeździe w dniu drugiego święta Wielkiejnocy, protestują przeciw wzmacnianiu się nadużytiom i przesławianiom oraz aresztowaniom, nieczym nieuzasadnionym ze strony zalenawidzonej władzy niemieckiej.

Zachowanie się władz heimat-schutzu i granzschutzu jest więcej niż prowokacyjne.

Zważywszy, że władze niemieckie i miejscowi kapitaliści całą siłą organizują cywilną ludność niemiecką, celem zduszenia słusznych życzeń i praw robotniczej ludności polskiej na G. Śląsku — apelujemy do sumienia wszystkich ludów, wierzymy niezłomnie, że koalicja, świetna orędowniczka Polski, wymierzy ludności polskiej G. Śląska całkowitą sprawiedliwość.

Krwia i ziemia jesteście wy zrosnąci z wolą, niepodległą Polską.

Z kraju.

Wykopanie skarbu pod Jasną Górą. Częstochońską obiegła pogłoska o wykopaniu przez robotników pod Jasną Górą jakoby olbrzymiej ilości monet złotych i srebrnych.

Jak sprawdził „Kur. Częstochoński”, rzecz ta przedstawia się następująco:

Gdy jeden z robotników, pracujących przy robotach publicznych, kopał ziemię w pobliżu figury św. Prokopa, w głębokości czterech łokci uderzył łopatą o jakiś twardy przedmiot. Po rozkopaniu ziemi, robotnik ujrzał spore zawłaztko, które przy bliższym przyjrzeniu się okazało się zgłębionym kawałkiem płótna, w które zawiałe monety.

Pieniądze są srebrne i miedziane i większość ich pochodzi z czasów Zygmunta III go.

Robotnicy podzielili się monetami, których znaleziono tyle, że wypełniły one naczynie kwartowe.

Straż obywatelska do walki z drożyzną. W sprawie walki z drożyzną w Częstochowie odbywają się wciąż narady przedstawicieli władz i miejscowego ogółu. Na jednym z zebrani ostatnim radny Kolwas zaproponował utworzenie w naszym mieście specjalnej straży obywatelskiej, która by powołana została do walki z lichwą żywnościową.

Według omawianego projektu miasto podzielone zostałoby na okręgi, na czele których stiliby radni członkowie straży obywatelskiej, współpracującej wspólnie z zaproszonymi przez siebie do walki z lichwą osobami godnymi zaufania.

Straż obywatelska, o ile zostanie powołana do życia, walczyć ma nie tylko z drożyzną, ale i z wzrastającym wciąż łapowalstwem.

Projekt ten omawiasy ma być na jednym z najbliższych posiedzeń Rady miejskiej.

Kolej Kielce—Busk—Solec. O pewnego czasu omawiany jest obszernie projekt budowy linii kolejowej z Kielc do Buska i Solca, a nawet w tej sprawie zbierane są potrzebne materiały. Nie trzeba dodawać, jak pożądane byłoby urzeczywistnienie tego projektu.

Napad bandytów. Dnia 17 b. m., o godz. 9 wiecz. 5 uzbrojonych w rewolwery bandytów dokonało zbrojnego napadu na na braci Szarkmanów, Szulca i Szlamę, współwłaścicieli młynów w Będzynie. Bandyci wtargnęli siłą do mieszkania, pobili mieszkańców i zrabowali Szmulowi 510 rs. gotówka, część bielizny i pas transmisyjny, czyniąc mu szkody ogółem na 12000 koron, Szlamie Szarkmanowi zaś zabrano 24 arszyny białego płótna, futra, bieliznę, obuwie oraz złote — 2 zegarki, jeden z brylantami, dewizkę, 12 pierścionków, 3 pary kolczyków, kuty łańcuszek, srebrne 2 portabaki, kilka łyżeczek i kieliszków, dolar, poduszkę z miedzianymi rosyjskimi — ogółem wartości 50,000 koron.

Zaalarmowana policja powiatowa w Będzynie i w Suchbaldowie pod kierownictwem sierżanta Mutyry puściła się w pogoń. Bandytów dopadnięto w lesie, ponieważ była to noc, z łatwością umknęli w gęstwiny, łup jadałk prawie w całości zostawili w rękach policji.

Śledztwo „na własną rękę”.

Z powodu ciekawego doniesienia o wypadkach przy ulicy Freta w Warszawie, wskutek

których zmarł żołnierz poznański, prasa żargonowa wszczęła drugie śledztwo na własną rękę i podaje o tym ciekawe szczegóły. Stwierdza przedewszystkim, że — wbrew oficjalnej wiadomości — przy ul. Freta nie ma żadnej restauracji. Natomiast jest „kawiarnia” Gawisgolda przy ul. Freta № 52, róg Kościelnej 17. Do tej kawiarni zgłosiło się w niedzielę wielkanocną, czyli w pierwszym dniu świąt najurozyczyszych, kilku żołnierzy i kilku cywilnych, którym Gawisgold sprządał wódkę. Nektórzy z nich już byli pijani, a jeden nawet wymiotował. Zjedli też 15 jaj, za

które zapłacili. Za wódkę zaś Gawisgold nie otrzymał pieniędzy. Dlaczego — prasa żargonowa nie wyjaśnia..

W poniedziałek i wtorek kawiarnia była zamknięta z powodu świąt żydowskich.

We wtorek zgłosili się do niej poznańczycy z pretensją, że ich kolega został otruty; pobili Gawisgolda, zdemolowali kawiarnię, a jego w towarzystwie milicjantów odprowadzili do komisariatu, gdzie go wsadzono do aresztu. Po odejściu poznańczyków uwolniono go z aresztu.

Kawiarnia jest dotychczas zamknięta, jako zdemolowana.

Telegramy.

Pogrom ukraińców. Halerczycy w boju.

Komunikat polski.

Warszawa, dn. 30 kwietnia.

(Tel. P. A. T.)

(Komunikat sztabu generalnego z d. 29 kwietnia.)

Front galicyjski.

Pod Lwowem oddziały dywizji lwowskiej 29 kwietnia o godz. 1 w nocy przełamały silnie umocnione pozycje nieprzyjacielskie na linii fortów Brzuchowice—Łysa Góra—Michałowszczyzna i wzięły szturmem po kilkunastogodzinnym zacięciu boju wsie: Suchylas, Borki Janowskie, Brodek, Brzuchowice, Zawadów, Grzybowice, Mała Wólka, Hamulecka, Grzybowice Wielkie, Dublany, Malechów, Laszki, Murwane, Sroki Lwowskie, Podborce. Walka trwa w dalszym ciągu.

Artylerja nieprzyjacielska ostrzeliwała pociskami gazowymi miasto i dworzec kolejowy w Chyrowie.

Wzmocniona akcja patroli nieprzyjacielskich w okolicy Ustrzyk Dolnych.

Front wołyński.

Sytuacja bez zmiany.

Front litewsko-białoruski.

Po cofnięciu się Niemców na nową linię demarkacyjną cała ziemia grodzieńska około 5.000 km. kw. jest w posiadaniu naszych wojsk.

W związku ze zdobyciem Wilna cała linja kolejowa Grodno—Wilno jest w naszym posiadaniu.

Na całym froncie litewsko-białoruskim silne utarczki patroli Halera.

Konwencja bolszewicko-ukraińska.

Warszawa, 30 kwietnia.

(Tel. P. A. T.)

W d. 24 b. m. zawarta została konwencja bolszewicko-ukraińska, na której mocy armja bolszewicka, idąca na Węgry w sile 16.000, oddaje ukraińcom broń, 250 karabinów maszynowych i 30 armat, wojsko zaś samo z pomocą ukraińców będzie natychmiast przewieziona na Węgry.

Szkoły polskie w Poznańskim.

Poznań, 30 kwietnia.

(Tel. P. A. T.)

Z d. 1 maja we wszystkich szkołach poznańskich rozpocznie się nauka polska.

Żądania Wilna.

Wilno, 29 kwietnia.

(Tel. P. A. T.)

Na wielkim wiecu w d. 27 b. m. uchwalono rezolucję, by ziemię tamtejsze stanowiącą nie-rozłączną całość z resztą ziem

polskich, jako jedno wspólne państwo. Rezolucja żąda przyspieszenia wyborów do sejmu.

Paderewski do Piłsudskiego.

Warszawa, 29 kwietnia.

Do naszego wodza, naszego państwa Piłsudskiego nadeszła z Paryża następująca depesza:

„Ja i żona moja, ślomy wyrazy wielkiej, serdecznej radości, a wojskom polskim z Naocelnikiem na czele do starej stolicy litewskiej:

Sierżeb Boże w dalszej pracy. Naocelniku! Myślą i sercem jestem z Nim. Niech Bóg Go dalej prowadzi ku zwycięstwu i chwale! Ojczyzny. Paderewski”.

Generał Haller odwiedza grób brata.

Cieszyn, 29 kwietnia.

W najbliższych dniach zapowiedziany jest tutaj przyjazd gen. Józefa Hallera, który ma się zatrzymać w Cieszynie w przejeździe do majątku rodzinnego, gdzie leży

SWIERZBE

leczy radykalnie maść „SCABIOFORM — ORAŃSKI”
 Mocniejsza dla dorosłych i tańsza dla dzieci, prowidora farmacji I ORAŃSKIEGO.
 Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych — GŁÓWNA SPRZEDAŻ: Hurtowy skład apteczny
REINGOLD I ORAŃSKI—WARSZAWA, Zielna 24, telefon 408—36.

mogła majora Cezarego Hallera, poległego w obronie Śląska.

szenia warunków będzie wiadomo, czy Niemcy je podpiszą lub odrzucą.

Jak długo trwać będą rokowania?

Paryż, 30 kwietnia.

Havas donosi: Park wersalski podczas rokowań pokojowych, które trwać będą dosyć długo, będzie otwarty dla publiczności. Dla delegatów niemieckich wydzielono 60 hektarów parku. Będą oni mogli nawet wychodzić na miasto, ale pod ochroną dla uniknięcia możliwych zajść.

Warunki pokoju.

Paryż, 29 kwietnia.
(Tel. P. A. T.)

Komitet redakcyjny zakończył układanie tekstu warunków pokoju wstępnego, które będą doręczone delegatowi niemieckim w piątek lub w sobotę.

Zurych, 30 kwietnia.
(Tel. wł. „Iskry“)

W warunkach pokojowych dla Niemiec nie poruszono sprawy: Klauzura, sprawy konsulatu Kiełckiego, kolanji i jeńców.

Ucieczka Niemców z Alzacji.

Karlsruhe, 30 kwietnia.
(Tel. własny „Iskry“.)

Urzędowo donoszą, iż do dnia dzisiejszego wyjechało do Niemiec z Alzacji 19 tys. mieszkańców, z tej liczby wyjechało dobrowolnie 14 tys., a 5 tysięcy zostało wydalonych przymusowo.

Rozkaz kom. Piłsudskiego.

Warszawa, 30 kwietnia.
(Tel. P. A. T.)

Naczelną wodź wydał do wojsk rozkaz, wskazujący na ostatnie sukcesy na wschodzie, dziękujący wojskom, generalom: Szepetyckiemu, Ryzowi, Świątkiemu, pułkownikowi Bellinemu-Prądzowskiemu, oraz kolejarzom za ich dzielność i ofiarość.

Wyjazd delegatów niemieckich.

Berlin, 30 kwietnia.
(Tel. wł. „Iskry“)

Wyjazd delegatów nastąpił wczoraj dwoma pociągami o godz. 3 m. 15 po południu i o godz. 3 m. 32 z dworca poczdamskiego do Wersala.

„Rokowania” rozpoczną się natychmiast po przybyciu delegacji na miejsce, a jednocześnie prasa paryska otrzymała tekst warunków.

W Paryżu istnieje przekonanie, że w 2 dni po ogłoszeniu warunków będzie wiadomo, czy Niemcy je podpiszą lub odrzucą.

Słuszna odprawa.

Paryż, 29 kwietnia.

Z Toluzy donoszą: Senat uniwersytetów: lipskiego i heidelberskiego przesyła do uniwersytetów państw neutralnych list otwarty, protestujący przeciwko wydaleniu ze Strasburga profesorów i bibliotekarzy niemieckich tamtejszego uniwersytetu. Na list ten, przesyłany uniwersytetowi tuluskiemu przez uniwersytet uppsalski (Szwecja), senat uniwersytetu tuluskiego odpowiedział pismem następującym:

„Członkowie senatu uniwersytetu lipskiego źle robią, dzieląc się i narzekając nadmiernie z powodu wydalenia profesorów i bibliotekarzy niemieckich z uniwersytetu Strasburga, tego miasta francuskiego. Nie sądzimy, że są tak czuli! Jeżeli zaś będą do tego stopnia nad deccyją, zupełnie uprawnioną, a tak niewygodną i przykłą dla ich koleżków, to jakże saiste, musieli boleć, gdy w Belgji, pogwałconej i zduszonej, widzieli szlachetny uniwersytet gandawski zamieniony na barykadę szkoły wyższej; katedry mistrzów wygnanych wydate w ręce renegatów i zezłobów; profesorów Pissenne’a i Fredericę zawleczonych brutalnie do więzienia! Była to chwila władościwa dla przelewania łez i łzy te polsiły się słuszej za partryców i niezonych, odesłanych od swych ognisk domowych, niż teraz za imigrantów, których zwraca się ich krajowi ojczyzynie!”

Ofiary.

Uczenice i uczniowie szkoły miejskiej w Będzinie—Malobądzu ofiarowali na skarb narodowy:

Józef Gębski 5 marek srebrem 15 kop. miedzią 2 korony i 1 markę papierowe, Piotr Szkutnik 1 rb. 15 kop. srebrem 10 kop. miedzią, Stanisław Gębski 1,40 kop. srebrem 20 fen. srebrem 3 marki papierowe i 2 złote popsułe kolczyki, Izabela Słomińska 1 rb. 50 kop. srebrem, Marjan Bartosik 1 rb. srebrem, Irena Bartosik 50 fen. Kazimierz Kulawik pół m. i 55 kop. i 2 złote polskie srebrem, Marja Kulawikówna 1 rb. srebrem, Stanisław Pietranek 1 rb. srebrem, Marja Pietranek 2 obrączki srebrne i złoty popsuły pierścionek, Julka Dziurawiczówna 20 kop. srebrem srebrną obrączkę 2 złote popsułe kolczyki i 4 drobne przedmioty złote, Wiktoria Zarychta 10 kop. srebrem, Emilia Szymaszek 2 marki papierowe i 30 kop. srebrem i medal brązowy, Józef Kótko pół marki srebrem 55 kop. srebrem, Stanisław Celak 50 kop. srebrem, Władysław Tomczyk 50 kop. srebrem, Salomeja Flakówna 75 kop. srebrem 15 kop. miedzią, Helena Gawinówna 70 kop. srebrem 5 kop. miedzią i obrączkę srebrną, Anżyła Bolechowicz 2 marki srebrem, Irena Bolechowicz 20 kop. srebrem 55 kop. i 40 fen. miedzią, Władysław Wacławik 10 kop. srebrem 2 marki papierowe, Marjan Kaluża 15 kop. srebrem srebrną obrączkę i 2 medale brązowe, Antoni Dymarski 30 kop. srebrem i 3 kop. miedzią, Marja Majorówna 2 marki srebrem, Janina Jagusiakówna 50 kop. srebrem i srebrną obrączkę, Marja Domagalikówna pół marki srebrem 15 kop. srebrem i 2 srebrne

obraczki, Honorata Królikowska 1 markę paper. 10 kop. srebrem i 12 kop. miedzią, Marja Szkutnikówna 1 markę srebrem, Adela Rasiówna 2 marki srebrem, Helena Domagalik 50 kop. srebrem, Stefania Stanisława i Roman Klich razem 70 kop. srebrem i 16 kop. miedzią, Wacław Dziuk 10 kop. srebrem i srebrne od zegarka koperty, Władysław Niedbała 25 kop. srebrem, sreb. popsuły pierścionek i drobne miedziane monety, Jadwiga Gola 1 markę srebrem i kolczyk srebrny popsuły, Marja Jacha 2 srebrne popsułe kolczyki, Stanisława Rudasik 2 srebrne dęte kolczyki, Leokadja Mańka 2 marki papierowe, Mieczysław Zimny 60 kop. srebrem i srebrną obrączkę, Antoni Apostolski 50 kop. srebrem, Marja Kozinoga 2 marki papierowe. Nauczyciel marek 20.

Razem: PRZEDMIOTY Dziewięć sztuk lomu złotego 11 gramów, dwańście sztuk lomu srebrnego, siedem

obraczek srebrnych, jedna moneta srebrna, 72 gramy. Czternaście monet m edzianych, trzy medale brązowe, 118 gramów.

GOTÓWKI: Marek szesnaście, 20 fen. srebrem, marek trzydzieści jedna banknotami. Koron dwie banknotami, 46 fen. miedzią. Rubli pięć, 50 kop. srebrem, rubli dziewięć, 95 kop. bilonem srebrnym, rubli jeden 46 kop. miedzią.

Wyszczególnione wyżej przedmioty oraz gotówkę, złożyłem w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej w Sosnowcu. Numer kwitu 60,161.

Nauczyciel: M. Sjanos.

Będzin—Malobądż, dnia 25-IV-1919 r.

Na skarb narodowy firma „S. Ceglowski” 3 Maja 18, dochód netto za dnia 29/4 b. r. mk. 67 i rub. 10 banknotami wpłaciła do Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej dn. 30/4 z № 60173.

OGŁOSZENIE.

Zawiadamiam Szanownych Klientów m. Będzina i okolicy, że **Zakład Ogrodniczy** został przeniesiony na nową stację fabr. W-go Kraupego.

Na sezon wiosenny polecam:

ŚWIEŻE NASIONA WARZYW, ROZSADY warzywne i kwiatowe oraz DONICZKI do kwiatów. —

Z poważaniem

A Kruszczyński.

OGŁOSZENIE.

Niniejszym podaje do wiadomości—że

kopalnia „MIKOŁAJ” w Gołonogu pod Łęknicami **potrzebuje**

40-tu górników, 10-ciu ładowaczy, 10-ciu karowaczy,

przytem nadmieniam, że zarobki są następujące:

1) Pańska dniówka górnicza do 10 marek, a akordowa do 20 marek. 2) Pańska dniówka ładowacza do 5 marek, a akordowa do 10 m. 3) Pańska dniówka karowacza do 5 m. Żywność wydawana bywa co tydzień.

Kopalnia „Mikołaj” jest pod nowym Zarządem.

Zarząd Kopalni.

Kupujcie!

KAWĘ SŁODOWA

— znaną ze swej dobroci —

SOSNOWIECKIEJ PALARNI KAWY

I. Proskurowskiego i S-ki w Sosnowcu.

Żądać wszędzie. — Żądać wszędzie.

Skład Hurtowy

I. Proskurowskiego i S-ki

w Sosnowcu, Modrzejowska 37,

poleca:

Kawę paloną w paru gatunkach.
 Kawę słodową w paczkach 1/4 i 1/2 w najlepszym gatunku.
 Cukry, lrysy firmy Fr. Fuchs i Synowie w Warszawie i innych firm.
 Cykorję Ferd. Bohma i innych firm.
 Czekoladki, trufie arakowe, koniak, likier. i t. p.
 Rosmanowska farbka do bielizny w proszku.
 Maok, firmy Zygm. Mamlik
 „Szadlin”, płyn do czyszczenia metali.
 Pasta do obuwia

oraz inne artykuły wchodzące w zakres kolonialny.

Drobne ogłoszenia.

Pianistka Róża Finkelstein, uczennica profesora Warszawskiego Konserwatorium Antoniego Sygietyńskiego, udziela lekcji i przygotowuje do Konserwatorium. Tamże koncertowy fortepjan do sprzedania. Ostrogórska № 18

Zaginął patentna imię Wincen-tego Rutkiewicza z Koziegłowa. Zwrócić „Iskra”, Będzin.

Zaginął paszport na imię Jadwigi Dragan, wydany przez władze niemieckie.

Zaginął paszport na imię Anny Grześ, wydany przez władze niemieckie

Maszyna do szycia do sprzedania. Ul. Miłowska 30, w Czeladzi.

Sprzedam maszynę do pisania z otwartym pisem, marka „Ideal”. Wiadomość w „Iskrze”. Dąbrowa.

Idąc ul. 3-go Maja zgubiłam broszkę srebrną. Łaskawy znalazca zechce za wynagrodzeniem zwrócić do sklepu W. Peroka ul. Modrzejowska 10.

Powracając z wojska zgubiłam nęły papiery cehowe na imię S. Marczelego Osfińskiego. Łaskawy znalazca raczy zwrócić do redakcji „Iskry”.

Zaginęła legitymacja wydana przez Magistrat m. Sosnowca na imię Gustawa Zingermanna.

Poszukuje lokalu sklepowego w Sosnowcu, zaraz lub późn. eł. Zgłoszenia Stanisław Łozad, Kolałata 5.

Do sprzedania z jednego pokoju urządzenie z rogów jeleniowych i rzeczy myśliwskie. Ul. Dytłowska około parku, dom Dyła wejście od rzeki, II piętro. na lewo.

W dniu 24 kwietnia 1919 r. jadąc pociągiem z Lublina do Sosnowca została popełniona kradzież. Skradziono mi portfel, zawierający różne papiery paszport na imię Izzydora Szczepkowskiego, zamieszkałego w Lublinie, oraz gotówkę 1000—1800 koron. Kradzież m. gła nastąpić na stacji w Sirzemieszach.

Znaleziono portfel, zawierający paszport na imię Władysława Rychel, 2 fotografie, kwit na 2 mk. 50 fen. legitymacje T-wa Krajowego, kwity na mk. 9 i mk. 3, zaświadczenie № 228, wydane przez magistrat m. Będzina i inne drobne notatki. Odebrać można w „Iskrze” za zwrotem kosztów ogłoszenia.

Zaginął paszport na imię Michała Rozenzafra wydany przez władze niemieckie.

Zaginął paszport na imię Marii Piotrowskiej, wydany przez władze polskie.

Zaginął paszport na imię Jana Zelenow, wydany przez władze rosyjskie.

We wtorek wieczorem zgubiłono blaok od gramofonu na stacji lub ulicy Trzeciego Maja. Uprasza się o zwrot za nagrodą do „Iskry”.

Zaginął paszport na imię Naftulę Szarf wydany przez władze niemieckie.

Raństwowy Urząd Zakupu Art. P. P. w Sosnowcu podaje do wiadomości, że w składnicy (ul. Malachowskiego 11) są do sprzedania konfiskowane: słonina, masło, sadio i olej po cenach hurtowych. Pierwszeństwo mają instytucje społeczne i dobroczynne.

Nasiona świeże poleca ogrodnictwo handlowe „Flora”. Sosnowiec, ul. 3 Maja № 6. Jest do sprzedania maszyna do szycia „Singer”. Kościelna № 11. m. 5. I piętro.

W Dąbrowie do sprzedania duży murowany dom przy ul. F-brycznej i obszerny niezabudowany plac przy ul. Miejskiej. Zgłoszenia do administracji „Iskry” dla R. A. J.

Poleca powozy na gumach, karetę, bryczki różnych fasonów, osie patentowe i półpatentowe, resory, bandarze do kół gumowych. Zakład powozowy. Grzegorzewskiego. Ul. Starososnowiecka № 130.